

Forhandling

Henning Rasmussen (S):

Igen i år får vi to dage før førstebehandlingen af finanslovsforslaget nogle nye, triste oplysninger om statsøkonomien. Vi får igen i år at vide, at det står langt værre til, end man hidtil har fortalt os. For 1989 frygter finansministeren nu et underskud på næsten 16 mia. kr. i stedet for den ene milliard, man fortalte os om, da finansloven blev vedtaget sidste år. Det er en forringelse på 15 mia. kr. Jeg vil gerne sætte det om i millioner, for så er det nemlig 15.000 mio. kr., det er egentlig kun det tal, folk for alvor forstår.

Så frygter min gruppe endda, at regnskabet til sin tid vil vise endnu større underskud, måske passere 20 mia. kr. i år. Den frygt bygger vi bl.a. på, at finansministeren for nøjagtig ét år siden sagde om året 1988, at han regnede med et underskud på 7,6 mia. kr., men det blev op imod det dobbelte: 13,5 mia. kr.

Vi bygger det også på, at intet tyder på, at den negative udvikling er vendt. Statens indtægter vil fortsat svigte og statens udgifter fortsat stige af den enkle grund, at arbejdsløsheden fortsat stiger, at vores produktion næsten står stille trods tre år med store stigninger i produktion og efterspørgsel hos næsten alle vore handelspartnere. Den vestlige verden har jo en langvarig højkonjunktur med Danmark som en klar undtagelse.

Hvorfra skal så stigende indtægter for staten og et fald i udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge og bistandshjælp komme? For vi får jo stadig flere arbejdsløse, og vi får flere bistandsklienter – de seneste tal siger 11 pct. flere i år end sidste år.

Vi forstår heller ikke, at regeringen i den nye budgetoversigt tør fastholde, at der kun forventes et underskud på finansloven 1990 på 2,4 mia. kr.

I det sidste år har hver eneste oversigt vist lavere og lavere indtægter og større og større udgifter, senest – som nævnt i forgårs – choktallet: et underskud i år på næsten 16 mia. kr.! Hvorfra skal det mirakel komme, der vender den udvikling drastisk i løbet af nogle få måneder?

Går man hovedtallene på indtægts siden og udgifts siden nærmere efter, er der jo ikke noget, der tyder på en vending i statens økonomi til næste år, hvis finanslovsforslaget vedtages, som det foreligger.

Det er efter vores opfattelse især forventningerne om stærkt stigende indtægter for skatter og afgifter, der er skruet alt for højt op. Man venter en 6 pct.s stigning i kildeskatteindtægterne. Det tør vi knap tro på. Og man venter næsten 8 pct.s stigning i afgifterne. Det er efter vores opfattelse helt usandsynligt, at det resultat kan nås. For hvordan skulle det kunne lade sig gøre, når det private forbrug næsten ikke stiger og det offentlige indkøb forventes at falde?

Vi er overbevist om, at disse forventede indtægter vil skulle nedvurderes, som de er blevet i de senere år, ved næste års budgetrevision.

Finansministeren gør selv i budgetoversigten, der kom forleden dag, opmærksom på, at han ved, at disse væsentlige indtægtsposter er blevet, jeg fristes til at sige systematisk, og det siger jeg ikke for at påstå, at det er noget, man gør med vilje, men det virker, som om de systematisk er blevet overvurderet i de seneste år.

Der fortælles om det i et særligt afsnit i den nye budgetoversigt, og dér siger man rent ud, at man i 1988 og 1989 har overvurderet disse indtægter i 1989 med 12 mia. kr.

Det er meget prisværdigt, at man indrømmer det, men hvorfor tager man ikke konsekvenserne af sine egne oplysninger og dokumentationer og nedsætter de forventede indtægter for 1990? De burde formentlig reduceres med 7–10 mia. kr. for at være sandsynlige.

Vi frygter også, at udgifterne til dagpenge til arbejdsløse og til bistandshjælp vil blive en hel del større, end regeringen officielt regner med i dag. Derfor vil det ikke undre os, hvis vi om et år eller deromkring kommer i den situation, at det må konstateres, at 1990 med det finanslovsforslag, der ligger i øjeblikket, også vil få et underskud af den størrelsesorden, som man frygter i år.

Vor pessimisme skyldes også en række andre ting i finanslovsforslaget og i den seneste budgetoversigt. Finansministeren nævner eksempelvis i budgetoversigten, at den forventede indtægt på 2 mia. kr. fra salg af aktiver og fra privatiseringer ikke kommer. Det bliver kun ½ mia. kr. i år.

Vi sagde dengang, at vi ikke troede på, at disse indtægter kunne give 2 mia. kr. i 1989, og vi sagde også, at det er tåbeligt at sælge fast ejendom i en tid, hvor tvangsauktionerne florerer, og hvor ejendomspriserne er i bund. Desuden sagde vi, at vi ikke kunne se den økonomiske